

Излиза три пкти седмично: понеделник, среда и петък.
АБОНАМЕНТА Е:
 Годишно 150 лв., 6 месеца 80 лв., 3 м и 45 лв.
 Абонамента започва на всяко 1-во число от месеца — винаги предплатя

ТЪГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Органъ на общитѣ български търговско-индустриални интереси.

Редакторъ-издателъ: П. А. Драгулевъ.

Цените за обявите сж:
 За кв. см. 2.50 лв.; за годиши, венчални, некрол. 1.50 лв. за едно публикуване; баланси, решения, циркуляри и протоколи по 1.50 лв.; регистрац. на търговски и индустриални фирми 10 лв.
 Всичко що се отнася до вестника се адресира до: "Търг.-Пром. Защита" Варна, "Венчанъ" 6.

КРЕДИТНА БАНКА

ВАРНА — СОФИЯ — РУСЕ

Телеграфически адрес: КРЕДИТБАНК

Извършва всекакви банкови сделки

Приема влогове и по спестовни книжки на износни условия.

Българска Търговска Банка

Анонимно дружество

Капиталъ левя 30,000,000. Резерва лв. 7,000,000

Централа въ СОФИЯ. — Седалище въ РУСЕ.

Клони в:

Варна, София, Русе, Бургасъ, Пловдивъ, Габрово, Ломъ, Попово, Търново и Тръвна.

Извършва всекакви банкови операции.

•• Приема срочни и безсрочни влогове. ••

Специална служба за продажба на храни за смѣтка на трети лица при клоноветъ въ Варна, Бургасъ, Ломъ и пр.

ТЮТОНЕВА ФАБРИКА

„МОМИЧЕ“

М. К. Авгериниди — Варна

произвежда най-хубави и ароматични

ПАПИРОСИ

Цвеклопроизводителския конгресъ.

Едни правятъ, други развалятъ. Има ли прокопсия отъ това?

Единъ софийски листъ съобщи, че цвѣклопроизводителитѣ, прѣдвидно отъ Плевенски окръгъ, на 20 мартъ, ще иматъ конгресъ. А той, конгреса, се свика на 30 сжши и продължи до 1-го, включително.

Когато има кой да подбужда и кой да насърчава, не само на 20 и 30 мартъ, не само вчера, днесъ и утрѣ, но и всеки денъ могатъ да се свикватъ конгреси. Само, че трѣбва да се знае какво ще се придобие отъ тия конгреси — добро ли, зло ли? Ето кое трѣбва да стане ясно за

обществото, което така се алармира.

Въ тоя конгресъ, казва се, билъ поставенъ за разглеждане и приемане изработения отъ нѣкаква си комисиия уставъ за бъдещата кооперативна захарна фабрика, която ще бжде застроена въ гр. Плевенъ.

Много добръ, умно и полезно ще постъпятъ за себе си кооператоритѣ на бъдещата захарна фабрика. Съ захарнитѣ фабрики, съ захарното производство се печели много — и тѣ много ще иматъ. Но каква полза отъ това за обществото та

то се така шумно алармира? Ще бжде топло и, ако успѣятъ да повредятъ на другитѣ фабрики, ще богатѣятъ кооператоритѣ, но какво топло, каква полза отъ това за обществото, за консуматора? Но и кадѣ и кога инатчийството е могло да изведе едно дѣло до край? Кадѣ и кога инатчийството е могло да има добри сполуки въ едно стопанско и икономическо прѣдприятие? То е могло да разори други прѣдприятия, но да издигне своето, да възкръси себе си — не, не е било и не може да бжде...

Въ Плевенъ е замислена идеята за една кооперативна захарна фабрика и не е невѣроятно тая идея да се реализира. Но тя не ще се построи за чернитѣ очи на обществото, не ще се въздигне за да допринесе на българската захарна индустрия, а за да се противопостави като съперникъ и да разори сега съществуещата захарна индустрия, поради единствената нейна вина, че като е въ ржцѣ, които добръ си правятъ смѣтките, не се съгласяватъ да плащатъ цвеклото по цѣни опрѣдѣлени не отъ общия свѣтовенъ пазаръ, а отъ демагози, които не сж доброжелатели нито на фабрицитѣ, нито на цвѣклопроизводителитѣ, които вдъхновѣватъ борбата, които настройватъ и насъскватъ едната, по-малко културната, по-малко свѣсната страна, противъ другата, която знае добръ да си прави смѣтките.

Това едно. И друго. Възторженно откликващитѣ се за идеята да се построи една кооперативна захарна фабрика въ Плевенъ, не държатъ друга една смѣтка: че фабриката ще бжде кооперативна и кооператоритѣ и ще сж самитѣ цвѣклопроизводители, въ болшинството си селени. А коя кооперация въ България е почнала съ чиста като кристалъ честъ и не е свършила съ опятнена и упозорена честъ? Коя селска кооперация е еднѣжъ поне въ живота си е харосвала, та да се върва, че и тая ще хароса — ще изнесе тежкия кръстъ на Голгота?

За насъ е странно, че вдъхновителитѣ, че публицитетитѣ и насърчителитѣ така да се води срѣщу захарнитѣ фабрики борбата,

не знаятъ, че срѣщу ржженъ не се рита.

Захарнитѣ фабрики сж капиталистически прѣдприятия; и кооперативни да сж, тѣ трѣбва да сж дѣло на капитала: по пара, по пара събиранъ, но да бжде безъ недостигъ внесенъ. Една фабрика, която ще има за задача да регулира цѣни на захарното производство и да ги налага на другитѣ, би трѣбвало да прѣвишава половината, общо зети, тѣхнитѣ капитали. Това значи да инвестира и имобилизира повече отъ 100 милиона. Ще ги намѣри ли тия капитали?

Но слѣдъ капиталитѣ изискватъ се и много други нѣща, изискватъ се вѣщи, достойни и честни ржководители и пазители на капиталитѣ; изискватъ се добри майстори за всяка особена работа въ едно такова капиталистическо прѣдприятие за да може то да върви, да функционира; изискватъ се редъ други нѣща, които въ тия врѣмена на згорещенъ егоизъмъ и на разгорени страсти у насъ е мжчно да се намѣрятъ. И ние мислимъ идеитѣ и плановетѣ на бжджшитѣ плевненски захарни кооператори ще заглъхнатъ въ блѣноветѣ имъ и по-нататкъ не ще идатъ.

Но да допустнемъ, че ще реализиратъ идеята си; че ще успѣятъ да събератъ нужнитѣ капитали и до 4—5 години ще успѣятъ да сградятъ сградитѣ и да етаблиратъ фабриката. Може ли да се допуша, че тя ще работи безъ смѣтка — ще купува цвеклото върху високи цѣни, а ще продава захарта върху низки цѣни? Възможно ли е едно капиталистическо прѣдприятие, та и кооперативно да е, да не се съобразява съ окръжаващитѣ го близки и подалечни, а даже и най-далечни свѣтовни пазари?

Прѣдприятие, което несъблюдава тази първа потребностъ не може отъ день до пладне да прѣсжествува. Щомъ вирне глава и ще клонне, защото ще има да се бори съ колоси, които достатъчно работиха и се закрѣпиха и до като „кооператоритѣ“ провтасатъ да се приготвятъ за борба, двойно повече ще се укрѣпятъ. двойно повече силни ще сж съ прѣвъ замахъ, да смажатъ противника си.

Ние мислимъ, въ тоя напразенъ трудъ на вдъхновителитѣ и подбудителитѣ ще се зароятъ въ земята нѣколко десетки милиона лева грѣшни пари на черния трудъ на нѣколко десетки селени невѣжи — не въ състояние да различаватъ злото отъ доброто и вредното отъ полезното — и въ земята ще изгниятъ, а фабрицитѣ, досегашнитѣ фабрики ще продължатъ да си живѣятъ, но, може би, не за нацията ни, а за себе си: натрапено, като чужденци.

Но, казваха ни, кооперацията не е дѣло на селенитѣ, изключително, ще участвуватъ въ нея и граждани, „ще е съучастникъ и държавата“.

Още по-злѣ за добрата и инакъ, симпатична идея. Двувластие, тривл. и многовластие, въобще, е билъ най-грозния бичъ за българската прѣдприемчивостъ. Кой кого ще води? Кой кого ще управлява? Кой кого ще слуша? Кой кому ще се подчинява? Кой кому ще дава сметка?

Но, казватъ, държавата е съучастникъ, това е гаранцията.

А нели и пеленачетата въ България знаятъ колко лошъ стопонинъ е държавата? Нели тъкмо съдружието съ държавата влече прѣдприятията като рака, орела и шуката?

Рако е да се възхищаваме отъ такъвъ кооперативенъ сговоръ.

Върб.

Промисленна Македония.

Сърбитѣ много обичатъ да говорятъ и пишатъ за „Привредна Южна Сърбия“.

Напоследъкъ Драганъ Миличевичъ нѣкой си, секретаръ на търговско-индустриалната камара въ Скопие, като е говорилъ въ Народния университетъ за проблемитѣ на стопанска „Южна Сърбия“, изтъкналъ е, че тя има стопанство, има промишленостъ и че не е „Югославянски Сибиръ“ — не е земя на качацитѣ, на плячката и злосторството, както що можа да се заключава отъ онова, което домашната сръбска преса ежедневно угощава публиката. Въ земледѣлческитѣ производства, казва Миличевичъ, се осеща отпадането на нѣкои култури, като напримеръ, въ мака, опиума, памука, ориза и савленитѣ пашкули. Тютюна сега повече се обработва, вследствие повишенитѣ му цѣни въ пазара. Производството на зърненитѣ храни, между туй, е пораснала въ

